particulare consolatione. Peroche idio nõ ci risponde a tutte lenostre parole: Perche una uolta parla idio et non ripete la seconda uolta quello medesimo: cio e/ che egli prouide damaestrarci in quelle cose che elli disse a gliãtichi nostri padri per lascriptura sancta. Siche sappino esancti doctori della chiesa. Sappino etiamdio gliarrogãti quando ueggiono dentro ad essa chiesa alcuni per pusillanimitade affaticati/ che idio non ci risponde ad tutte le parole che una uolta parla idio: et la seconda non ripete quello medesimo: Cioe che lui non satissa gia alle cogitationi et alle tentationi di ciascuno ĩ ogni puncto per le parole de propheti/ o per officio dellangelo. Pero che la sancta scriptura comprende cio che puo interuenire a ciascuno: et bene prouide di formare la uita de successori per gli exempli degli antecessori. Benche si possa piu sottilmente intendere questo che egli dice che idio ha parlato una uolta/ et la seconda non ripete quello medesimo: cioe/

gnamente potrebbe quella ineffabile natiuitade che il coeterno et nato delleterno/ che colui che e innanzi a tutti esecoli genera uno equale a se: che il figliuolo generato non e minore di colui che lha generato: Lequali chose noi possiamo marauigliosamente considerare: ma nõ le possiamo uedere. Benche il potere amirare la grandezza di tanta natiuita sia un poco uederla: Ma non comprendiamo come noi ueggiamo. Habiamo nientedimeno da douere tirare dallusanza della carne/ al sentimẽto di spirito alcuna cosa. Imperoche se uno sta nelle tenebre con gliochi chiusi et disubito dinanzi allui esca fuori uno lume di lucerna/ esuoi occhi chiusi sono fediti da quello aparimento dellume accio che eglino saprino. Dunque perche sono turbati/ se per essere chiusi non poterono uedere. Imperoche se gliocchi perfectamente hauessino ueduto tutto: perche cagione gli occhi aperti cercherebbono di uedere quello che uedessino. Cosi in uerita siamo fac

Oratio in funere illustris dñi Leonardi de robore Alme vrbis p̄fecti ducis arcbie ac regni Sycilie Magni comestabilis ꝛc· habita a Reuerendo·p·D·Francisco episcopo Caurieñ·ac·S·d·n·pape Datario.

Um plurima sint Reuerendissimi patres Et nos p̄stantissimimi viri que nos iure ortantur et admonent: ne pro his qui vita excedunt vlla animi perturbatione moueamur: Unum illud ego vel maxime conferre mecum soleo: qđ Apostolus Paulus Thesalonicensibus scribit dicens· De dormientibus nolite contristari: sicut ceteri qui spem nō habent· quasi illorum proprium sit contristari de mortuis: qui nihil hac vita dignius· nihil felicius. nihil deniqꝫ beatius arbitrantur. Nos autem qui fide prediti sumus ꝛ eos qui cum pietate dormitionem accipiunt optimam credimus habere repositam spem: tristari profecto non decet: quando ea que mors esse videt̄ / ac dicitur: mortis potius q̄ꝫ vite interitus existimanda est· Nam quis non videat q̄ꝫ verius mors dicatur esse q̄ꝫ vita: que tantis erumnis ꝛ calamitatibus circumsepta est: tantisqꝫ miserijs ꝛ laboribus plena: vt per innumerabiles mutabilitatum defectus multarum mortium feda varietate rapi quottidie videamur? Quis enim vitam appellet quam iuuentus extollit: quam senectus incuruat: infirmitas frangit: meror opprimit: gaudiumqꝫ dissoluit quam deniqꝫ humores perturbant· dolores exterminant· calores exsiccant aera morbidant· esce inflant· ieiuniaqꝫ consumuut? Quid enim ac vita infelicius? Quid molestius? quam pleriqꝫ etiam si nihil sibi de future vite perpetua stabilitate suaderent: mortem si conciscendo finire quam custodire maluerunt. Sed horrenda est mors que corporis animeqꝫ complexum soluit: separat atqꝫ disiungit. Orrenda est que humanum corpus quod pauloante vita preditum erat: mox examine facit: ꝛ tantam speciem talem pulchritudinem: tantumqꝫ decorem subito resoluit in cineres· At te christiane ista non terreant· seminatur nanqꝫ homo non perditur· ꝛ ani

ma recedente que semper viuit: que mori nescit: que afflatu est in spirita diuino: solum corpus emoritur. redibit illa rursum luteam que domum repetet: omnes eius reparatura ruinas. Discedit quidem: vt magno dei munere regnum sibi comparet sempiternuz. Caro interim iniuriam ad tempus aliquod pacietur: sed reditura est: vt cum anima pariter delicijs perfruatur eternis. Quid igitur metuis? Quid formidas? Mors quam tu meritum arbitraris ad vitam transitus est. Attende quam magno pietatis misierio hocipsum christus suo exemplo confirmauerit: qui noluit de hac vita aliuz exitum habere quam mortis. Et ea propter quasi admirans dicebat ille propheta. Deus noster deos saluos faciendi. et domini domini exitus mortis. ac si diceret, ea lege tenet natura mortalium: vt neque ipse dominus qui saluos facturus est alios: aliter sit abiturus e vita nisi per mortem. Consolemur igitur de morte iustorum quibus firmissima spes future beatitudinis certissimum proponit insigne. Nam quippiam lugendi sunt: illos deflere: illos plangere decet quorum anime simul cum corporibus moriuntur. Quippe tria morientium genera esse: omnium sane qui recte senserunt prodit auctoritas. Alij namque in fundamento fidei stabiliti aurum argentumque et bonorum operum preciosissimos lapides collegerunt. et hi quidem propter vite sue amplissima merita mox decedentes: Angelorum cetibus inseruntur. Alij vero quoniam vel a fundamento fidei aberrantes vel cum eo simul multis se criminum sordibus polluerunt mox rapti inferni carceribus perpetuo detruduntur. Inter hos autem medij quippiam sunt, nec tam boni: vt in ista defuncti in eternam illam confestim transferri mereantur: Nec tam mali: vt supplicijs deputentur eternis: quos propterea mediocriter bonos et mediocriter malos. Augustinus appellat. quod et si criminibus per potentiam expiati sint: habent nihilominus ligna: habent fenum: habent denique stipulas que purgatorijs ignibus concrementur. Enimuero per lignum, fenum, stipulamque: venialium genera delictorum et reliquias nobis Apostolus insinuat omnium peccatorum. Primis

igitur bonum qui et ipsi valde boni sunt: de felici gloria catholica ecclesia gratulatur. Secundos vero: eosque valde malos tanque a compage membrorum christi prorsus resecatos abicit et contemnit Pro hiis autem quos tercio memini loco: quique mediocritatem quandam ex vtrisque camunicant: orationes et preces effundit sacrificiaque offert: vt nostris adiuti suffragijs consumatam quam cupiunt veniam et indulgentiam celerius consequantur. Et quidem qui hominum isti sint: si libet agnoscere Reuerendissimi patres. si vel ex ratione viuendi iuuat auspicari qui huic sorti sint inserendi post mortem ad Leonardum ad illustrem alme vrbis prefectum nuper morti defunctum vite natum: nostre considerationis aciem inflectamus. Erit enim iste nobis exemplo quo vel maxime inter eos qui sui ordinis fuerint: facile dignoscere valeamus qui mereantur Abrahe sinu excipi: quibusque et nos possumus de futuris gaudijs spem haud dubiam polliceri. Igitur Leonardi vite mortisque raciones dicturus pauca equidem de multis commemorare constitui verum ea tam digna censeo et suapte natura preclara que palam facere iure debitum sit. verbis vero exornare velle superfluum. Age igitur rem aggredior. Erat Leonardus huius alme vrbis prefectus animo et genere nobilis ac externarum rerum non immerito felix: qui fide ac religione moribusque dignissimis: omnibus in rebus clarus habitus est. Genus siquidem suum repetere non difficile video. Claret enim familia eius hodie honestissima de Robore. Totaque in Italia notissima. que et si temporum curriculis oblitterata diuque neglecta sit: non tamen ideo non clara censenda est. Cum extent prestantie sue nobilitatisque multa vestigia. que nulla temporis obliuio delere vnque potuit. Marcus Tullius Rome caput quo res publica loqueretur erat. Nouus homo a meledicis nominabatur: repetebat tamen genus ab equitibus priscis et familia nobili equestris ordinis. Sed quid ego vetera gentilium exempla commemoro? Maria virgo domini parens: multo pauptate illustrior quam potuit quam

talibet rerum opulentia coruscare infimo fortune demissa loco fabro nupsit. Erat tamen regio ex sanguine orta dauitice stirpis clara propago: Quippe temporalium inopia rerum humilisq3 fortuna: antiq̄ nobilitatis iura obumbrare potest nō tollere Sed missam faciamus hanc partem: cum de nobilitate carnis minime deceat gloriari christianus: quorum regeneratio scd̄m spiritum est. Huic autem pristine nobilitati Sanctissimi domini nostri splendor accessit quo illustrissimo radio ea rursus familia inter ecclesiasticos et seculi principes clarescere cepit. Est namq3 inter vos Reuerendissimi patres Reuerendissimus ꝛ ipse Iulianus Cardinalis sancti petri. in quo vt antique nobilitatis semina quondam tenui fortuna sepulta: quasi rediuiua erumpant: ꝛ prestantissimos germinent fructus. ostendunt prese templa comissa sibi: et ꝑ tuendo p̄rimonio ecclesie res clarissime gefte. in quoꝝ altro magnificētiā aī sui in altro magnāimitatē: in vtroq3 ꝟo religionē q̄ nobiliū viroꝝ vel preciosissime ꝟtutes habent admirari licet. Ex eadem quoq3 familia inter vicarios ecclesie temporales: inclitus Johannes de Robore est. etate quidem iuuenis: sed qui pro egregie indole magnam generi suo gloriam maioremq3 ecclesie Romane fidem atq3 obedientiam pollicetur. Honestata deniq3 est familia hec coniunctionibus principum alijsq3 virtutum ꝛ fortune coruscantibus presidijs: est mirum in modum adaucta. Sed quid ego alienis immoror? Inerat Leonardo virtus que hominis propria possessio est. inerat mansuetudo atq3 modestia ꝛ quedam in omnes humanitas singularis. Nam coniunctus regie familie ꝛ affinitatis iure a maximis ac potentissimis regibus Sycilie Aragonum ꝛ castelle: ꝛ gener ꝛ filius ꝛ nepos habitus nominatus honoratus ꝛ cultus. Accedentibus postea ducis insignijs ꝛ magni ꝯmestabilis regni Sycilie p̄rogatiua prefecturaq3 vrbis in tanto principis fauore rerumq3 opulentia tanta: neq3 superbia victus neq3 vanitate elatus est. Cui vnq̄3 Leonardus prefectus vrbis iniuriam intulit? Cuius ciuis libertatem dignitatemq3 offendit? Omnibus carus erat. omnibus honestatis ꝛ benignitatis exem-

plo extitit·humanus·Comes ꝛ quod in tanta rerum licentia ego plurimi facio:manus suas ab omni labe innoxias custodiuit· Colebat eos qui coli digni viderentur·Omnes vero quenqꝫ pro gradu atqꝫ mensura sua singulari cum beniuolentia diligebat. Et cū ab omnibus amaretur colereturqꝫ: Medio in ipso fortune flatu: ecce repente concidisse videtis· O vita fallax. Uita erumnosa· Uita misera· Quid tam diu filios hominum falsis ymaginibus dilusos vanisqꝫ spebus ne quicqꝫ alligatos detines? Ecce iste auro nittens. gemmisqꝫ refulgens: omnibus fortune bonis munitus / valatusqꝫ erat: ꝛ regius gener ꝛ dux / vrbisqꝫ p̄fectus. Quid tandem? Mane floruit·Uespere decidit atqꝫ aruit. Siquidem fortune sue muros crudelis mors irrumpere non cunctata est· ꝛ ille tametsi paruo in corpore animo ꝛ virtute robustus: restitit quidē ei· Sed mors quem concite superare non valuit: paulatim fregit atqꝫ extinxit· ipse vero vt erat vir bonus ꝛ nature mitissime medio in ipso conflictu animum in vtrunqꝫ composuit: aut superare si posset: aut certe in timore domini atqꝫ vt christianum principē decuit dire occumbere morti· Igitur signo crucis armatus: sacramentisqꝫ imbutus : comigraturus ad superos : viaticnm salutis summa cum religione suscepit· Et sacro tandem perunctis oleo: perceptaqꝫ indulgentia salutari : sensu vigens lucrum sibi cum Apostolo mori ratus: quasi repudiaret corruptibilem sponsam: vt copularetur eterne· Letus ac si abieret ad nuptias animam exalauit· Quis igitur hoc funus lachrimis agat? quis lamentis hunc mortuum prosequatur? Luctuqꝫ decoret? Et quasi inter mortuos querere viuentem velit? summo quiescentem suo flectibus inquietet? Non est enim mortuus: sed dormit· requiescit quippe a laboribus suis: ꝛ opera quidem eius sequuntur illum· Nam beati sunt qui in domino moriuntur· Uos ergo quos quasi orbatos domino patronoqꝫ destitutos nostro mestos inspicio: moneo atqꝫ hortor· ponite fletus siccate lachrimas luctusqꝫ omnis fugite pompam / ne pro vestris incomodis potius q̄ꝫ pro eius interitu qui ad vitam profecto est / dolore videamini· Non ꝙ ausim mox vita

defunctum referre in sanctos interq; celites absq; purgatione col locare. Nam & si in gremio sancte parentis ecclesie natus educa/ tusq; fuerit: cursumq; sue peregrinationis cum pietate absoluerit terret me tamen incredibilis illa multitudo debitorum que obno xios tenet omnes filios Ade. Sed si ei nondum pateat additus ad tabernacula domini: non parum sane est: si vel in atrijs demo ratur. Superauit procellas maris: euasit vniuersa pericula ponti: & ligno vectus in quo salus pependit nostra: portum attigit: secu ritate potitur: breuiq; futurum est: vt ingressus hierusalem ciui/ tatem celestem: beatorum ciuium felici societate congaudeat. In/ terim vero iuuandus est. At non lachrimis: orationibus enim nõ fletibus eget: Sacrificijs non singultibus. Te igitur clementissi me deus pro peccatis famuli tui Leonardi supplices deprecamur Parce domine parce: ne memineris delicta iuuentutis / neq; in/ tres in iudicium cum seruo tuo: sed super exaltet misericordia iu/ dicium & commiseratio tua deleat omnes iniquitates eius. Sana domine sana animam meam confitentem tibi. Et si que reliqua sunt vulnera delictorum: adhibe propitius medicinam quam in cruce confecisti. Asperge eum sanguine tuo: purifica aqua lateris tui: vt niue candidior factus: ebore antiquo rubicundior: Safiro/ q; splendidior in eterne quietis sedibus collocari dignus habea/ tur. Amen.

¶ Finis.

una uolta / si e non hauere [illegible] figliuolo / che lunigenito: onde bene [illegible] che. Et la seconda uolta non ripete questo medesimo Cioe chelli non genero suo uerbo cio e fi gliuolo se nõ uno solo. Ma per quello che egli non dice / lo ho parlato ma parlo cioe non ponendo il tempo preterito / chiaramẽ te si dimostra che idio nõ sa lasca ne il pre terito ne il futuro. Siche idio tanto piu li beramente si pone ogni tempo / quando nõ e lecito di dire chelli habia alcuno tempo Pero che non si potrebbe liberamente dire dogni tẽpo che fussi in lui / se almeno uno se gli potessi appropriare. Et pertanto ar ditamente si e lecito di dire ogni tẽpo esse re in lui / percio che non si puo dire che el li nhabbia alcuno propriamente. Il padre genero il figliuolo sanza tempo: Et chi de

gione che elli e / percosso dallo splendore della amiratione / quasi uede quelloche nõ puo uedere / sicome lhuomo posto nelle te nebre uede la forza della luce cogliocchi chiusi. Hora heliud disse una uolta parla idio. Ma dauid raguardando la natiuita dellunigenito figliuolo disse / iddio parla una uolta: Et pche lunigeito figliuolo cio e il uerbo delpadre si dice nato inquanto e uscito del seno del padre: et dicesi sempre nascere per eternita. Usa la scã scriptura liberamente di dire didio chelli ha plato: et che elli pla. Per quello che il padre ge nero il uerbo perfecto esso ha parlato et per quello che sempre il genera in uerita parla Benche noi non diciamo propriamẽte que sto che noi dicião pfcõ, poche nõ e dcõ p